

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zora Šmolkovou ve věci

žalobce: **Ing. J. Z.**
bytem X
zastoupen Mgr. Renátou Zbrankovou
bytem Bašteckého 2554/5, 155 00 Praha,

proti
žalované: **České správě sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 6. 2023, č. j. X, ve věci odstranění tvrdosti zákona,

takto:

I. Žaloba **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce požádal o starobní důchod od 1. 1. 2010 a tento mu byl od požadovaného dne žalovanou přiznán ve výši 14 735 Kč měsíčně. Proti rozhodnutí podal žalobce námitky spočívající v nesprávně započteném počtu dnů odpracovaných v preferované kategorii I. AA. Žalovaná dne 29. 2. 2012 námitky zamítla.
2. Dne 27. 7. 2022 podal žalobce žalované žádost o odstranění tvrdosti. Uvedl, že podmínku podle § 174 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., nesplnil pouze z důvodu útlumu těžby v OKD, a.s., Důl Šverma. V pracovní kategorii I.AA přitom získal více než 12 let.
3. Žalovaná žádost zamítla dne 23. 1. 2023. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalované námitky, o kterých rozhodla žalovaná nyní napadeným rozhodnutím tak, že je zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Žalobci vysvětlila, že na základě potvrzení zaměstnavatele ze dne 12. 10. 2010 by mu sice mohla být prominuta podmínka § 174 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., v jejímž důsledku by splnil podmínky vyplývající z § 174 odst. 1 tohoto zákona pro snížení důchodového věku na 58 let, ale nárok na důchod na základě odstranění tvrdosti zákona by mu vznikl až od 1. 8. 2022, tj. až po vzniku zákonného nároku na důchod dne 18. 7. 2009.
4. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce brání nyní posuzovanou žalobou.
5. Žalobce se tedy domáhá odstranění tvrdosti zákona ve věci důchodového pojištění, když sporuje potřebnou dobu pojištění v tzv. preferovaném zaměstnání pro účely starobního důchodu. Řízení ve věcech důchodového pojištění podléhá zákonu č. 528/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále též ZOPSZ), a to podle § 1 tohoto

zákona. Tímto zákonem se rovněž řídí řízení o žádosti o odstranění tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení.

6. Podle § 106 odst. 2 ZOPSZ, *rozhodnutí o žádosti o odstranění tvrdosti předpisů o sociálním zabezpečení jsou vyloučena ze soudního přezkumu.*
7. Je-li podle zvláštního zákona rozhodnutí vyloučeno ze soudního přezkumu, jak je tomu v posuzovaném případě, je žaloba proti takovému rozhodnutí podle § 68 zákona č. 150/2002 Sb. (dále jen „s. ř. s.“) nepřipustná.
8. K vyloučení přezkumu rozhodnutí o odstranění tvrdosti se opakovaně vyjadřovala i judikatura, která konstantně uzavírá, že tato rozhodnutí nelze ve správním soudnictví přezkoumat. Nejvyšší správní soud např. dne 6. 6. 2023 v rozsudku č. j. 7 Ads 320/2022 – 31 uvedl, že *„rozhodnutí okresní správy sociálního zabezpečení o odstranění tvrdosti zákona ve smyslu § 106 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, je podle odstavce 2 téhož ustanovení ve spojení s § 68 písm. e) s. ř. s. vyloučeno ze soudního přezkumu ve správním soudnictví, a to i za situace, kdy žádost o odstranění tvrdosti byla podána v návaznosti na zákon č. 300/2020 Sb., o prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného některými zaměstnavateli jako poplatníky v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020“*. Dále lze zmínit např. rozsudek č. j. 10 Ads 11/2018-50 ze dne 8. 11. 2015 – 50, podle kterého: *„tuto výluku ze soudního přezkumu potvrdil NSS již dříve v rozsudku ze dne 20. 11. 2008, čj. 6 Ads 35/2008-37. Z tohoto rozsudku vyplývá, že odstranění tvrdosti představuje nenárokový institut, který spočívá v subjektivním posouzení nepřiměřených dopadů předpisů o sociálním zabezpečení na konkrétní situaci účastníka. Stěžovatel jistě může vnímat to, že rozhodnutí o odstranění tvrdosti nelze podrobit přezkumu, jako nedostatečnou ochranu před omyly státních úředníků, a tyto jeho pocity jsou lidsky pochopitelné. Před takovými omyly však stěžovatele chrání jiná ustanovení zákona, která upravují podmínky vzniku nároku na dávku důchodového pojištění. Tato ustanovení spadají do množiny právních norem vymezujících podle čl. 41 odst. 1 Listiny základních práv a svobod rozsah základních sociálních práv zahrnutých v čl. 30 odst. 1 Listiny. Jejich prostřednictvím a díky možnosti přezkumu rozhodnutí, která byla vydána na základě těchto ustanovení, je zaručena ochrana stěžovatelovým základním sociálním právům. Institut odstranění tvrdosti při uplatňování sociálního zabezpečení však nepředstavuje právo chráněné čl. 30 odst. 1 Listiny, a proto není ani pod zárukou práva na soudní ochranu ve smyslu čl. 36 odst. 2 Listiny (srov. citovaný rozsudek).“*
9. Soud nepřehlédl, že žalobci se od žalované v napadeném rozhodnutí dostalo poučení o možnosti podat správní žalobu. Chybné poučení však na výluce ze soudního přezkumu zákonem založené nemůže nic změnit. Jde o klasickou zásadu, kterou respektoval již býv. Rakouský správní soud ve Vídni, byť k odvolání, nicméně jde o stejný princip: jak vyplývá z jeho rozhodnutí č. 2535 ze dne 27. 12. 1879: *Okolnost, pakli úřad vydal straně rozhodnutí takové, z něhož dalšího odvolání není, s omylnou poznámkou, že připouští se odvolání, nesmí u úřadu vyššího způsobiti, aby on od předpisu zákona se odchýlil a o věci pravoplatně rozhodnuté znova jednal.* (Podle rozhodnutí býv. rak. správního soudu ve Vídni č. 2535 ze dne 27. 12. 1879, publ. pod č. Budw. 653)
10. Podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., *soud žalobu odmítne mj. tehdy, jestliže je návrh podle tohoto zákona nepřipustný*. Žaloba proti napadenému rozhodnutí je nepřipustná podle § 68 s. ř. s., soud ji proto odmítl, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

11. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **lze podat kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Ostrava 17. června 2024

JUDr. Zora Šmolková, v.r.
samosoudkyně